

Nourish the Roots, and the Branches Will Grow

By Elder Dieter F. Uchtdorf
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Підживлюйте коріння, і гілки ростимуть

Старійшина Дітер Ф. Ухтдорф
З Кворуму Дванадцятьох Апостолів

October 2024 general conference

The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

Гілки вашого свідчення черпатимуть силу з вашої зростаючої віри в Небесного Батька та Його Улюбленого Сина.

An Old Chapel in Zwickau

The year 2024 is something of a milestone year for me. It marks 75 years since I was baptized and confirmed a member of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints in Zwickau, Germany.

My membership in the Church of Jesus Christ is precious to me. To be counted among God's covenant people, with you, my brothers and sisters, is one of the greatest honors of my life.

When I think about my personal journey of discipleship, my mind often goes back to an old villa in Zwickau, where I have cherished memories of attending sacrament meetings of the Church of Jesus Christ as a child. It is there where the seedling of my testimony received its earliest nourishing.

This chapel had an old air-driven organ. Every Sunday a young man was assigned to push up and down the sturdy lever operating the bellows to make the organ work. I sometimes had the great privilege of assisting in this important task.

While the congregation sang our beloved hymns, I pumped with all my strength so the organ would not run out of wind. From the bellows operator seat, I had a great view of some stunning stained-glass windows, one depicting the Savior Jesus Christ and another portraying Joseph Smith in the Sacred Grove.

Стара каплиця у Цвікау

2024 рік знаменує певні віхи у моєму житті. У цей рік відзначається 75 років з часу мого хрищення і конфірмації як члена Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів у Цвікау, Німеччина.

Моє членство у Церкві Ісуса Христа є дуже цінним для мене. Бути причисленим до завітного народу Бога з вами, мої брати і сестри, є однією з найбільших почесей мого життя.

Коли я обмірковую свій шлях учнівства, то мені часто згадується стара вілла у Цвікау, з якою пов'язані дорогоцінні спогади про відвідування причасних зборів Церкви Ісуса Христа у моєму дитинстві. Саме там паросток мого свідчення отримав своє найперше живлення.

У тій каплиці був старий пневматичний орган. Кожної неділі призначався юнак, щоб рухати вгору і вниз тутий важіль, який приводив у рух міхи, що забезпечувало роботу органа. Іноді я мав привілей допомагати в цій важливій справі.

Поки присутні співали наші улюблені гімни, я качав з усіх сил, аби орган не залишився без повітря. З місця, де я сидів як оператор міхів, у мене був чудовий вид на деякі незрівнянні вітражі, на одному з яких був зображений Спаситель, Ісус Христос, а на іншому — Джозеф Сміт у Священному гаю.

I can still remember the sacred feelings I had as I looked at those sunlit windows while listening to the testimonies of the Saints and singing the hymns of Zion.

In that holy place, the Spirit of God bore witness to my mind and heart that it was true: Jesus Christ is the Savior of the world. This is His Church. The Prophet Joseph Smith saw God the Father and Jesus Christ and heard Their voices.

Earlier this year, while on assignment in Europe, I had the opportunity to return to Zwickau. Sadly, that beloved old chapel isn't there anymore. It was torn down many years ago to make room for a large apartment building.

What Is Eternal, and What Is Not?

I admit that it's sad to know that this beloved building from my childhood is now just a memory. It was a sacred building to me. But it was just a building.

By contrast, the spiritual witness I gained from the Holy Ghost those many years ago has not passed away. In fact, it has grown stronger. The things I learned in my youth about the fundamental principles of the gospel of Jesus Christ have been my firm foundation throughout my life. The covenant connection I forged with my Heavenly Father and His Beloved Son has stayed with me—long after the Zwickauchapel was dismantled and the stained-glass windows were lost.

“Heaven and earth shall pass away,” Jesus said, “but my words shall not pass away.”

“The mountains shall depart, and the hills be removed; but my kindness shall not depart from thee, neither shall the covenant of my peace be removed, saith the Lord.”

One of the most important things we can learn in this life is the difference between what is eternal and what is not. Once we understand that, everything changes—our relationships, the choices we make, the way we treat people.

Knowing what is eternal and what is not is key to growing a testimony of Jesus Christ and His Church.

Don't Mistake the Branches for the Roots

The restored gospel of Jesus Christ, as the Prophet Joseph Smith taught, “embrace[s] all,

Я досі пам'ятаю відчуття святості, яке наповнювало мене, коли я дивився на ті осяяні сонцем вікна, слухаючи свідчення святих і співаючи гімни Сіону.

У тому святому місці Дух Бога доносив до мого розуму і серця свідчення, що це була істина — Ісус Христос є Спасителем світу. Це — Його Церква. Пророк Джозеф Сміт бачив Бога Батька й Ісуса Христа і чув Їхні голоси.

Раніше цього року, перебуваючи за дорученням у Європі, я мав змогу повернутися до Цвікау. На жаль, тієї улюбленої каплиці вже немає. Її знесли багато років тому, щоб звільнити місце для великого багатоквартирного будинку.

Що є вічним, а що — ні?

Визнаю, мені сумно усвідомлювати, що та улюблена споруда з мого дитинства зараз є лише спогадом. То була священна будівля для мене. Але вона була лише будівлею.

На противагу цьому духовне свідчення, яке я отримав від Святого Духа багато років тому, не зникло. Насправді воно стало ще сильнішим. Те, що я дізнався в юності про фундаментальні принципи євангелії Ісуса Христа, дало мені міцну основу на все моє життя. Завітний зв'язок, який установився з моїм Небесним Батьком та Його Улюбленим Сином, залишався зі мною довгий час після того, як каплицю у Цвікау було розібрано, а вітражі втрачено.

“Небо й земля проминеться, — сказав Ісус, — але не минуться слова Мої!”

“Зрушаться гори й холми захитаються, та милість Моя не відійде від тебе, і заповіт Мого миру не захитається, каже твій милостивець, Господь”.

Одним з найважливішого, що ми можемо набути у цьому житті, є здатність розрізняти між вічним і тимчасовим. Щойно ми це зрозуміємо, усе зміниться — наші стосунки, наш вибір і наше ставлення до людей.

Знання про те, що є вічним, а що — ні, є ключем до зміцнення свідчення про Ісуса Христа і Його Церкву.

Не сплутайте гілки з корінням

Відновлена євангелія Ісуса Христа, навчав пророк Джозеф Сміт, “прий[має] кожную іс-

and every item of truth.” But that doesn’t mean that all truth is of equal value. Some truths are core, essential, at the root of our faith. Others are appendages or branches—valuable, but only when they are connected to the fundamentals.

The Prophet Joseph also said, “The fundamental principles of our religion are the testimony of the Apostles and Prophets, concerning Jesus Christ, that He died, was buried, and rose again the third day, and ascended into heaven; and all other things which pertain to our religion are only appendages to it.”

In other words, Jesus Christ and His atoning sacrifice are the root of our testimony. All other things are branches.

This is not to say that the branches are unimportant. A tree needs branches. But as the Savior told His disciples, “The branch cannot bear fruit of itself, except it abide in the vine.” Without a connection to the Savior, to the nourishment found in the roots, a branch withers and dies.

When it comes to nourishing our testimonies of Jesus Christ, I wonder if we sometimes mistake the branches for the roots. This was the mistake Jesus observed in the Pharisees of His day. They paid so much attention to the relatively minor details of the law that they ended up neglecting what the Savior called “the weightier matters”—fundamental principles like “justice and mercy and faith.”

If you want to nourish a tree, you don’t splash water on the branches. You water the roots. Similarly, if you want the branches of your testimony to grow and bear fruit, nourish the roots. If you are uncertain about a particular doctrine or practice or element of Church history, seek clarity with faith in Jesus Christ. Seek to understand His sacrifice for you, His love for you, His will for you. Follow Him in humility. The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

For example, if you want a stronger testimony of the Book of Mormon, focus on its witness of Jesus Christ. Notice how the Book of Mormon testifies of Him, what it teaches about Him, and how it invites and inspires you to come unto

тину”. Але це не означає, що всі істини мають однакову цінність. Деякі істини є основними, суттєвими, і є, так би мовити, корінням нашої віри. Інші є додатками, або гіллям — цінними, але лише за умови поєднання з основоположними.

Пророк Джозеф Сміт також сказав: “Фундаментальними принципами нашої релігії є свідчення апостолів і пророків стосовно Ісуса Христа, що Він помер, був похований і піднявся на третій день, і вознісся на небеса. А все інше, що стосується нашої релігії, є лише додатком до цього”.

Інакше кажучи, Ісус Христос і Його спокутна жертва є коренем нашого свідчення. Усе інше — це гілки.

Я не хочу сказати, що гілки не є важливими. Дереву потрібні гілки. Але, як сказав Спаситель Своїм учням, “вітка не може виробити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградині”. Без зв’язку зі Спасителем і без живлення, яке йде з коріння, гілка сохне і вмирає.

Стосовно підживлення нашого свідчення про Ісуса Христа, я іноді запитую себе, чи не плутаємо ми гілки з корінням? Спаситель бачив цю помилку у фарисеях під час Свого земного священнослужіння. Вони так багато уваги приділяли відносно незначним деталям закону, що зрештою відкинули те, що Спаситель називав “найважливіш[им] в Законі” — фундаментальні принципи, як-от, “суд, милосердя та віру”.

Якщо ви хочете підживити дерево, ви не бризкаєте воду на гілки. Ви поливаєте коріння. Так само, якщо ви хочете, щоб гілки вашого свідчення зростали і приносили плід, підживлюйте коріння. Якщо у вас є сумніви щодо якогось учення чи якоїсь практики або якогось випадку з історії Церкви, прагніть знайти ясність, виявляючи віру в Ісуса Христа. Прагніть зрозуміти Його жертву за вас, Його любов до вас і Його волю щодо вас. Смирено наслідуйте Його. Гілки вашого свідчення отримують силу у вашій поглибленій вірі в Небесного Батька та Його Улюбленого Сина.

Наприклад, якщо ви хочете мати сильніше свідчення про Книгу Мормона, зосередьтеся на її свідченні про Ісуса Христа. Зверніть увагу на те, як Книга Мормона свідчить про Нього, чого вона навчає про Нього і як вона

Him.

If you're seeking a more meaningful experience in Church meetings or in the temple, try looking for the Savior in the sacred ordinances we receive there. Find the Lord in His holy house.

If you ever feel burned out or overwhelmed by your Church calling, try refocusing your service on Jesus Christ. Make it an expression of your love for Him.

Nourish the roots, and the branches will grow. And in time, they will bear fruit.

Rooted and Built Up in Him

Strong faith in Jesus Christ doesn't happen overnight. No, in this mortal world, it's the thorns and thistles of doubt that grow spontaneously. The healthy, fruitful tree of faith requires intentional effort. And a vital part of that effort is making sure we are firmly rooted in Christ.

For example: At first, we may be drawn to the Savior's gospel and Church because we are impressed by the friendly members or by the kind bishop or the clean looks of the chapel. These circumstances are certainly important to grow the Church.

Nevertheless, if the roots of our testimony never grow deeper than that, what will happen when we move to a ward that meets in a less impressive building, with members who aren't so friendly, and the bishop says something that offends us?

Another example: Doesn't it seem reasonable to hope that if we keep the commandments and are sealed in the temple, we will be blessed with a large, happy family with bright, obedient children, all of whom stay active in the Church, serve missions, sing in the ward choir, and volunteer to help clean the meetinghouse every Saturday morning?

I certainly hope that all of us will see this in our lives. But what if it doesn't happen? Will we stay bound to the Savior regardless of circumstances—trusting Him and His timing?

We must ask ourselves: Is my testimony based on what I hope to happen in my life? Is it dependent on the actions or attitudes of others? Or is it firmly founded on Jesus Christ, "rooted and built up in him," regardless of life's changing

запрошує і надихає вас прийти до Нього.

Якщо ви прагнете мати більш змістовний духовний досвід у Церкві чи у храмі, спробуйте знайти Спасителя у священних обрядах, які для нас виконуються там. Знайдіть Господа у Його святому домі.

Якщо ви коли-небудь вигорали або вас обтяжувало ваше церковне покликання, спробуйте зосередити своє служіння на Ісусі Христі. Зробіть це служіння виявом вашої любові до Нього.

Підживлюйте коріння, і гілки ростимуть. І з часом, вони принесуть плід.

Вкорінені й збудовані на Ньому

Міцна віра в Ісуса Христа не виникає сама собою. Ні, у цьому земному світі лише терен та осот сумнівів може зростати сам по собі. Здорове і плідне дерево віри вимагає свідомих зусиль. І невід'ємною складовою цих зусиль є наше міцне вкорінення у Христі.

Наприклад: спочатку нас може приваблювати євангелія Спасителя і Церква, оскільки ми вражені дружелюбністю членів Церкви, добротою єпископа або чистотою каплиці. Ці умови справді важливі для зростання Церкви.

Однак, якщо корені свідчення ніколи не проростуть глибше цих вражень, то що станеться, коли ми переїдемо до приходу, який збирається у менш вражаючій будівлі і де члени Церкви не такі дружелюбні, а єпископ каже щось образливе для нас?

Або ще ось приклад: хіба не справедливо очікувати, що якщо ми виконуємо заповіді і запечатані у храмі, то ми будемо благословенні великою, щасливою сім'єю і у нас будуть розумні слухняні діти, і всі вони залишаться активними в Церкві, служитимуть на місії, співатимуть у приходському хорі і добровільно допомагатимуть прибирати дім зборів кожного суботнього ранку?

Я щиро сподіваюся, що всі ми побачимо це у нашому житті. А якщо цього не станеться? Чи будемо ми триматися біля Спасителя за будь-яких обставин — довіряючи Йому і Його розкладу?

Нам слід запитати себе: чи ґрунтується моє свідчення на тому, що, за моїми сподіваннями, має статися в моєму житті? Чи залежить воно від дій та ставлення інших людей? Або чи воно міцно ґрунтоване на Ісусі Христі,

circumstances?

Traditions, Habits, and Faith

The Book of Mormon tells of a people who “were strict in observing the ordinances of God.” But then a skeptic named Korihor came along, mocking the Savior’s gospel, calling it the “foolish” and “silly traditions of their fathers.” Korihor led “away the hearts of many, causing them to lift up their heads in their wickedness.” But others he could not deceive, because to them, the gospel of Jesus Christ was much more than a tradition.

Faith is strong when it has deep roots in personal experience, personal commitment to Jesus Christ, independent of what our traditions are or what others may say or do.

Our testimony will be tested and tried. Faith is not faith if never tested. Faith is not strong if never opposed. So don’t despair if you have trials of faith or unanswered questions.

We should not expect to understand everything before we act. That is not faith. As Alma taught, “Faith is not to have a perfect knowledge of things.” If we wait to act until all of our questions are answered, we severely limit the good we can accomplish, and we limit the power of our faith.

Faith is beautiful because it persists even when blessings don’t come as hoped for. We can’t see the future, we don’t know all the answers, but we can trust Jesus Christ as we keep moving forward and upward because He is our Savior and Redeemer.

Faith endures the trials and the uncertainties of life because it is firmly rooted in Christ and His doctrine. Jesus Christ, and our Father in Heaven who sent Him, together constitute the one undeviating, perfectly reliable object of our trust.

A testimony is not something that you build once and it stands forever. It’s more like a tree that you nourish constantly. Planting the word of God in your heart is only the first step. Once your testimony starts to grow, then the real work begins! That’s when you “nourish it with great

“вкорінен[е] й збудован[е] на Ньому”, попри зміни в обставинах життя?

Традиції, звички та віра

У Книзі Мормона йдеться про людей, які “були ретельними у виконанні обрядів Бога”. Але потім прийшов скептик на ім’я Коригор, який насміхався над євангелією Спасителя, називаючи її “безглузд[ими]” і “дурними традиціями їхніх батьків”. Коригор відвів “серця багатьох, призводячи їх підняти голови свої у своїй злочестивості”. Але інших він не зміг обманути, оскільки для них євангелія Ісуса Христа була чимось набагато більшим, ніж традиція.

Віра є сильною, коли вона глибоко вкорінена в особистому досвіді, особистій відданості Ісусу Христу, якими б не були наші традиції чи слова або вчинки інших.

Наше свідчення може випробовуватися і перевірятися. Віра — це не віра, якщо її не випробувано. Віра не міцнішає, якщо не зустрічає протидії. Тому не впадайте у відчай, якщо у вас є випробування віри або запитання без відповідей.

Нам не слід очікувати, що ми зрозуміємо все, перш ніж почнемо діяти. Бо тоді це не віра. Алма навчав: “Віра це не означає мати досконалі знання про щось”. Якщо ми бездіяльно чекаємо на час, коли отримаємо відповіді на всі наші запитання, то значною мірою обмежуємо те хороше, чого можемо досягти, і обмежуємо силу нашої віри.

Віра — прекрасна, оскільки вона зберігається, навіть якщо не приходять сподівані благословення. Ми не можемо побачити майбутнього, ми не знаємо всіх відповідей, але ми можемо довіряти Ісусу Христу у міру нашого просування вперед і вгору, оскільки Він є нашим Спасителем і Викупителем.

Віра витримує випробування і непевність життя завдяки міцному вкоріненню у Христі і Його вченні. Ісус Христос і наш Небесний Батько, Який послав Його, є тими єдиними, незмінними, абсолютно надійними особами, яким ми можемо довіряти.

Свідчення — це не те, що можна здобути один раз, і воно залишиться назавжди. Воно більше схоже на дерево, яке слід постійно підживлювати. Посіяти слово Бога у вашому серці — це лише перший крок. Коли ваше свідчення починає зростати — ось коли

care, that it may get root, that it may grow up, and bring forth fruit.” It takes “great diligence” and “patience with the word.” But the Lord’s promises are sure: “Ye shall reap the rewards of your faith, and your diligence, and patience, and long-suffering, waiting for the tree to bring forth fruit unto you.”

My dear brothers and sisters, my dear friends, there’s a part of me that misses the old Zwickau chapel and its stained-glass windows. But over the past 75 years, Jesus Christ has led me on a journey through life that is more thrilling than I could ever have imagined. He has comforted me in my afflictions, helped me to recognize my weaknesses, healed my spiritual wounds, and nourished me in my growing faith.

It is my sincere prayer and blessing that we will constantly nourish the roots of our faith in the Savior, in His doctrine, and in His Church. Of this I testify in the sacred name of our Savior, our Redeemer, our Master—in the name of Jesus Christ, amen.

починається справжня робота! Ось коли вам потрібно “підживлю[вати] його з великим піклуванням, щоб воно могло пустити коріння, щоб воно могло рости і давати плоди”. Це вимагає “велико[ї] старанн[ості]” і “терпіння з Словом”. Але обіцяння Господа надійні: “Ви будете пожинати нагороди за вашу віру, і за вашу старанність, і терпіння, і довготерпіння, чекаючи, щоб дерево принесло плід вам”.

Мої дорогі брати і сестри, мої дорогі друзі, щось у мені сумує за тією старою каплицею в Цвікау та її вітражами. Але протягом останніх 75 років Ісус Христос вів мене шляхом життя, яке було більш захоплюючим, ніж я міг будь-коли це собі уявити. Він утішав мене у моїх випробуваннях, допомагав побачити мої слабкості, зцілював мої духовні рани і підживлював мою зростаючу віру.

Я щиро молюся і залишаю благословення, щоб ми постійно підживлювали коріння нашої віри у Спасителя, Його вчення і Його Церкву. Про це я свідчу у священне ім’я нашого Спасителя, нашого Викупителя, нашого Господаря — в ім’я Ісуса Христа, амінь.